

Ideologia džucze w polityce zagranicznej dynastii Kimów

Juche ideology in the foreign policy of The Kim dynasty

Sandra Łach

ORCID: 0000-0003-0043-5656

e-mail: sanachhs@gmail.com

Akademia Marynarki Wojennej

Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych

The basic ideology in the Democratic People's Republic of Korea is the Juche created by Kim Il-sung. It is a collection of ideas, views and beliefs that describe North Korea's domestic and foreign policy. Moreover, as an ideology, it shows the ways of practical implementation of tasks. The article deals with the problem of presenting the North Korean Juche ideology in the foreign policy of the Kim Dynasty. The article is theoretical and illustrative. The implementation of the adopted goal required the use of a method typical of social sciences - literature analysis. The conducted research allowed to indicate the role of the Juche ideology in the implementation of the foreign policy of the Kim dynasty. The article analyzes the influence of the Juche ideology on the shaping of foreign policy of Kim Il-sung, Kim Jong-il and Kim Jong-un. .

Key words: North Korea, DPRK, Juche, ideology, doctrine, foreign policy.

Wstęp

Powołując się na literaturę przedmiotu, można stwierdzić, iż genezą powstania i wprowadzania przez Kim Ir Sena ideologii dżucze była ciężka sytuacja gospodarcza, w jakiej znajdowała się Korea Północna po wojnie koreańskiej (Rekśc, 2009, s. 154).

Wcześniej wspomniana ideologia odegrała znaczącą rolę w rządzeniu polityką zewnętrzną Koreańskiej Republiki Ludowo Demokratycznej od momentu jej wprowadzania i wpisania w północnokoreańską konstytucję w 1972 do dnia dzisiejszego. Zaprezentowana przez Kim Ir Sena ideologia wskazała sposób na sprawne kierowanie polityką wewnętrzną i zewnętrzną, tak aby Korea Północna mogła funkcjonować jako całkowicie samodzielne i niezależne państwo.

Dżucze jako doktryna polityczna w polityce zagranicznej opiera się na czterech głównych założeniach, jakimi są: samodzielność ideologiczna, czyli odrzucanie zagranicznych wzorców ideologicznych nieuwzględniających tych ważnych dla Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (KRLD), czyli m.in. jej dążeń czy historii, niezależność w polityce, a więc opieranie się obcym naciskom i wpływom, które mogą doprowadzić do utraty suwerenności, samodzielność ekonomiczna, czyli budowanie samodzielnego gospodarczo państwa, przy czym dopuszczalna jest możliwość handlowej współpracy z innymi państwami, zwłaszcza państwami bloku komunistycznego oraz samodzielność w obronie kraju, a więc zapewnienie bezpieczeństwa przez budowę i rozwój krajowego systemu obrony.

Wprowadzona przez Kim Ir Sena ideologia określała również tzw. dżuczejskie metody pracy powszechnie przyjęte i stosowane w Korei Północnej. Należą do nich: metoda Czonsan-ri, czyli kierowanie wysokich dygnitarzy państwowych i partyjnych do pracy w terenie, którą wykonują ich podwładni, w celu doświadczenia niedogodności związanych z jej wykonywaniem oraz zapoznanie się z jej charakterem. Nazwa tej metody pochodzi od wsi Czonsan-ri, do której Kim Ir Sen osobiście wysłał wysokiego dygnitarza państwowego, aby zajął się jej problemami.

Teański system pracy, czyli kierowanie członków kadr konstruktorskich i technologicznych przedsiębiorstw przemysłowych, do pracy przy robotnikach wykonujących ich projekty w celu doskonalenia konstrukcyjnego oraz technologicznego produkcji. Nazwa tego systemu pochodzi od miasta Taean.

Ruch Ch'ollima, czyli moralne zaangażowanie pracowników, w celu przyspieszenia procesu produkcji poprzez wdrażanie projektów i nowości przy ciągłej kontroli jakości. Nazwa tego ruchu pochodzi od mitologicznego skrzydlatego konia Ch'ol-

lima, którego imię dosłownie tłumaczyć można jako „koń tysiąca li”. W obecnych czasach jedno li równe jest 500 metrom, niemniej jednak jednostka ta nie jest równa swoim starożytnym odpowiednikom. Tysiąc li z czasów starożytnych odpowiadało około 400 kilometrom i właśnie tyle miał pokonać Ch’ollima w jedną noc. Symbolika tego skrzydlatego konia odegrała niezwykle ważną rolę w odbudowie KRLD po wojnie koreańskiej. Korea Północna miała odbudować się z prędkością właśnie tego skrzydlatego konia (Turek, 2016).

Uczymy się od cichych bohaterów, czyli ideowe zachęcanie do sumiennego wykonywania pracy, tj. dyscypliny i dokładności w pracy, poprzez wzorowanie się na przodownikach (bohaterach) pracy z początków powstania KRLD.

W tej formie dżucze nie tylko odgrywała kluczową rolę w kreowaniu polityki zagranicznej, ale również pełniła rolę narzędzia kontroli społecznej.

Kim Ir Sen w ramach realizacji zasad wprowadzonej przez siebie doktryny ograniczył politykę zagraniczną Korei Północnej do państw bloku komunistycznego w których skład wchodziły Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz Chińska Republika Ludowa.

Duży wpływ na kształt polityki zagranicznej miała również wprowadzona przez Kim Dzong Ila uzupełniająca doktryna *songun*, której realizacja przyczyniła się do zmilitaryzowania Korei Północnej (Weber, 2019b, s. 55).

Znaczący wpływ na stosunki KRLD z innymi aktorami na arenie międzynarodowej miał również rozwój potencjału nuklearnego realizowany w ramach wprowadzonej przez Kim Dzong Una zastępczej dla doktryn *songun*, doktryny *byungjin*. Realizacja założeń tej właśnie doktryny zapewnić miała bezpieczeństwo kraju, o którym mowa w jednym z założeń ideologii dżucze.

Ideologia dżucze w polityce zagranicznej Kim Ir Sena (1946-1994)

Wskutek wojny koreańskiej toczącej się w latach 1950-1953 na terenie Półwyspu Koreańskiego, Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna (KRLD) znalazła się w ciężkiej sytuacji gospodarczej, ekonomicznej i społecznej. Wojna ta toczyła się pomiędzy dwoma Koreami, tj. komunistycznymi siłami Korei Północnej i wspierającymi je wojskami Chińskiej Republiki Ludowej (ChRL), a siłami Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) wspierającymi wojska Korei Południowej. Obejmujący w tym

czasie stanowisko przywódcy KRLD, Kim Ir Sen¹ świadom, że nie uzyska wsparcia ze strony chińskiego sojusznika, któremu na skutek działań wojennych kończyły się środki materialne i finansowe, znalazł się w trudnym położeniu.

Zdaniem północnokoreańskiego przywódcy jedyną dla niego możliwością utrzymania się przy władzy było wprowadzenie własnego kultu jednostki². Wprowadzenie kultu jego własnej osoby miało umożliwić budowę nowego państwa totalitarnego, przy czym pozwoliło na sformułowanie i przyjęcie przez Kim Ir Sena dżucze (juche) – ideologii oraz doktryny w polityce wewnętrznej i zagranicznej (Rekść, 2009, s. 154).

Termin dżucze został po raz pierwszy użyty przez Kim Ir Sena w 1955 roku, kiedy to jako przywódca Partii Pracy Korei Północnej i Koreańskiej Armii Ludowej, wygłaszał przemówienie pt. *Słowo o utworzeniu myśli o samowystarczalności w miejsce indoktrynacji i formalizmu*. W przemówieniu tym Kim Ir Sen nakreślił idee ideologii dżucze oraz podkreślił szczególną rolę swojego kraju na tle innych państw (Rekść, 2009, s. 155).

---

¹ Kim Ir Sen (1912-1994) – właściwie Kim Il Sung. Przywódca Korei Północnej w latach 1946-1994. W 1924 roku wyjechał do Chin, gdzie w 1931 roku został członkiem Komunistycznej Partii Chin. W 1932 roku podjął walkę partyzancką przeciwko Japończykom na terenie Chin i Półwyspu Koreańskiego. W 1934 roku stanął na czele Koreańskiej Ludowo-Rewolucyjnej Armii, następnie podczas II wojny światowej walczył w szeregach radzieckiej Armii Krajowej. Po jej zakończeniu powrócił do Korei Północnej, w której uzyskał pomoc i poparcie od ZSRR, zapewniające wysoką pozycję w lokalnych siłach komunistycznych, co przyczyniło się do objęcia w 1945 roku kierownictwa w Komunistycznej Partii Korei Północnej (od 1948 roku Partii Pracy Korei Północnej). W 1948 roku po utworzeniu Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej objął stanowisko premiera. Dowodził siłami KRLD podczas wojny koreańskiej, toczącej się w latach 1950-1953. Po jej zakończeniu rozpoczął w polityce zagranicznej Korei Północnej okres izolacji, wprowadzając w 1966 roku program dżucze, którego celem było doprowadzić kraj ten do samowystarczalności i niezależności. W 1972 roku po zdobyciu całkowitej władzy i zaprowadzeniu dyktatury w KRLD objął stanowisko prezydenta i sekretarza generalnego Partii Pracy Korei Północnej; por. Encyklopedia PWN, 2020a.

² Kult jednostki – terminu tego użył jako pierwszy K. Marks w 1877 roku w liście do W. Blossa. Następnie terminem tym posłużył się sekretarz generalny Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego (KC KPZR) N. Chruszczow w swoim referacie *O kulcie jednostki i jego następstwach* na jej XX zjeździe w 1956 roku. Zdefiniował on kult jednostki jako przesadne wywyższanie jednej osoby i przekształcanie jej na podobieństwo Boga przypisując jej ponadnaturalne cechy. Za rządów J. Stalina właśnie w taki sposób traktowana była jego postać, jako przywódcy ZSRR. Przykładowo pojawiał się on w niemal wszystkich dziedzinach sztuki. Taki sam kult jednostki i jego następstwa wobec swojej osoby w Korei Północnej wprowadził Kim Ir Sen, nie omijając również przy tym żadnej dziedziny życia społecznego. Obecnie systematycznie przypominane jest obywatelom KRLD, że to dzięki świętości Kim Ir Sena udało się wydobyć okupowaną Korę Północną z rąk japońskiego uzurpatora. W całej KRLD, w każdym mieście stoi pomnik Kim Ir Sena, podobnie w każdym koreańskim domu, ściany zdobi jego portret. por. Encyklopedia PWN, 2020b.

Uwzględniając historię etymologii terminu *dżucze* w języku koreańskim oznacza on *gospodarz ciała*. Termin ten wywodzi się od dwóch słów: *dzu* – gospodarz i *czu* – ciało. *Dżucze* tłumaczy się również jako samodzielność. Opierając się na tej interpretacji, w ujęciu filozoficznym ideologia ta traktuje człowieka jako władcę świata, który jest jego gospodarzem i stoi w jego centrum (Rekśc, 2009, s. 155).

Dżucze jako ideologia stawia człowieka ponad materialne i kulturalne dobra, a co za tym idzie, docenia jego następujące walory: umiejętności, wiedzę i talent, ale pod warunkiem, że są one rozwijane dla dobra Korei Północnej, a nie własnego. W niniejszej interpretacji człowiek jest panem wszystkiego i wszystko mu służy. Na tej podstawie możliwe jest zarówno budowanie więzi z przywódcą KRLD, jak i niezależności oraz suwerenności tego kraju, w którym człowiek wykorzystuje swoje walory dla dobra ogółu społeczeństwa³.

Powołując się na literaturę przedmiotu, przyjąć można, iż szczegółowe objaśnienie ideologii *dżucze* zostało zaprezentowane przez Kim Ir Sena w 1965 roku podczas wykładu pt. *O wykorzystaniu dogmatyzmu i ustanowieniu Dżucze w pracy ideologicznej naszej partii*, wygłoszonego w Indonezyjskiej Akademii Nauk. Biorąc pod uwagę niniejsze, dla Kim Ir Sena równie ważnym celem *dżucze* było uzasadnianie prawowitości i legalności jego władzy (legitymizacji) (Levi, 2016, s. 33).

Ideologia i doktryna polityczna, jaką jest *dżucze*, stała się punktem wyjścia uchwalonej w 1972 roku Konstytucji Korei Północnej, w której tekście jest ona socjalistyczną ojczyzną *dżucze* i realizuje idee wielkiego wodza Kim Ir Sena⁴.

W ten sposób sformułowana, przyjęta i oparta na ideach Kim Ir Sena *dżucze* była odpowiedzią na zaostrzający się konflikt z ChRL i ZSRR i co za tym idzie, wyrażała obawę jej twórcy o niezależność i zachowanie komunizmu oraz totalitaryzmu w Korei Północnej. Z kolei w polityce wewnętrznej i zagranicznej doktryna ta charakteryzowała się:

1. Samodzielnością w ideologii – odrzuceniem zagranicznych wzorców ideologicznych nieuwzględniających wzorców ideologicznych Korei Północnej, m.in. jej historii, przeszłości, tradycji, aspiracji, dążeń;

2. Niezależnością w polityce – niezależnością i samodzielnością w polityce zagranicznej, czyli opieraniu się obcym naciskom i wpływom, które mogłyby doprowadzić do utraty suwerenności;

³ Por. Kim, 1992-94.

⁴ Por. Konstytucja Korei Północnej z 1972 r. wraz z poprawkami.

3. Samodzielnością ekonomiczną – niezależność gospodarcza od innych państw, tj. samowystarczalność gospodarcza, która zapobiega utracie suwerenności i rozwija wewnętrzne gospodarcze zdolności kraju, przy czym dopuszcza możliwość handlowej współpracy z innymi państwami, zwłaszcza państwami bloku komunistycznego;

4. Samodzielnością w obronie kraju – zapewnienie bezpieczeństwa poprzez budowę i rozwój krajowego systemu obrony, czyli posiadanie własnego, samodzielnego potencjału oraz przemysłu obronnego opartego na własnej technologii, surowcach i zdolnościach⁵.

Zdaniem Kim Ir Sena kluczowym zadaniem ideologii dżucze było również udzielnie odpowiedzi na pytania i problemy, które mogą dotknąć społeczeństwo podczas trwania wspomnianych trzech rewolucji (Benken, 2017, s. 282). Również istotną kwestią było ukazanie jego roli jako Wielkiego Wodza, bez którego Korea Północna miała doświadczyć wielu trudności na swojej drodze (Benken, 2017, s. 285).

Analiza tematu, jakim jest polityka zagraniczna KRLD, jest zagadnieniem owianym tajemnicą i pozbawionym rzetelnych informacji. Niemniej jednak, aby lepiej ją zrozumieć w opinii autora monografii *Priorytety polityki zagranicznej Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej i Republiki Korei* należy odnieść się do jej założeń nakreślonych przez Kim Ir Sena. Są one aktualne i niezmiennie oraz służą zachowaniu w Korei Północnej istniejącego systemu i reżimu. (Benken, 2017, s. 228).

Do priorytetów tych zalicza się:

- przeprowadzanie prowokacji poprzez próby rakietowe i testy nuklearne, które służą demonstracji siły,
- unikanie na forum międzynarodowym rozmów oraz dyskusji na temat łamania praw człowieka,
- uznanie Korei Północnej jako mocarstwa nuklearnego,
- zachowanie istniejącego reżimu,
- utrzymanie sukcesji dynastii Kimów,
- opieranie się naciskom politycznym oraz wpływom z zewnątrz, które mogłyby doprowadzić do utraty suwerenności państwa,
- samodzielny rozwój sektora ekonomicznego, z możliwością utrzymania istniejących stosunków handlowych,
- rozwój niezależnego systemu obronnego, którego zadaniem jest obrona suwerenności państwa,

---

⁵ Por. Kim, 1992-94.

- odrzucanie wzorców ideologicznych, które nie mają poszanowania dla tradycji i historii Korei Północnej (Wróblewski, 2019, s. 295).

Ideologia dżucze w polityce zagranicznej Kim Dzong Ila (1994-2011)

W 1994 roku po śmierci Kim Ir Sena, przywództwo w Korei Północnej objął jego syn Kim Dzong Il⁶, który przygotowywany był na tę sytuację od 1980 roku. Jego ojciec włączył go do kultu własnej osoby, a następnie wyznaczył na swojego następcę. Od tego momentu Kim Dzong Il przyjął oficjalny tytuł „Umiłowany Przywódca” i rozpoczął rozpowszechnianie idei nakreślonych przez swojego ojca (Rekść, 2009, s. 158).

Utrzymując doktrynę dżucze w polityce zagranicznej, czyli opierając się na jej czterech naczelnych zasadach, w pierwszych latach po objęciu władzy Kim Dzong Il musiał zmierzyć się z kryzysem gospodarczym i jego następstwem- klęską głodu, która miał miejsce w KRLD w latach 1995-1999 (Kim, 2015, s. 88).

W konsekwencji kryzysu, pomimo założeń doktryny dżucze zmusił KRLD do polityki częściowego otwarcia, w celu utrzymania istniejącego systemu i władzy dynastii Kim, co przyczyniło się do ocieplenia relacji m.in. ze Stanami Zjednoczonymi. W polityce zagranicznej Korei Północnej było to nowe wyzwanie, bo do tej pory jej partnerami były wyłącznie państwa bloku komunistycznego. Za współpracą przemawiały w większości względy polityczne, a nie gospodarcze, których celem było zachowanie istniejącego w KRLD systemu komunistycznego, co było głównym założeniem polityki zagranicznej państwa w latach 90. XX wieku (Kim, 2015, s. 88).

Na gruncie częściowego otwarcia w polityce zagranicznej i ocieplania stosunków dyplomatycznych z niektórymi państwami w latach 90. XX wieku Kim Dzong Il, jako następca Kim Ir Sena „Wiecznego Prezydenta” nie porzucił wprowadzonej przez ojca ideologii dżucze, mającej zachować samowystarczalność i niezależność KRLD. Zwracał on szczególną uwagę na fakt, iż nie zrezygnuje z realizacji polityki zagranicznej zgodnie z zasadami ideologii dżucze, ponieważ odgrywała ona kluczową rolę w dotychczasowym programie rozwoju kraju, jest efektywna i skutkuje postępującym rozwojem państwa oraz rosnącym zadowoleniem społeczeństwa. Podkreślił również,

---

⁶ Kim Dzong Il (1942-2011) – przywódca Korei Północnej w latach 1994-2011. Od 1973 roku członek Komitetu Centralnego (KC), a od 1980 roku członek Prezydium Biura Politycznego KC. Po objęciu władzy sekretarz generalny Partii Pracy Korei, przewodniczący Narodowej Komisji Obrony, a także marszałkiem i dowódcą Koreańskiej Armii Ludowej; por. Encyklopedia PWN, 2020c.

że to właśnie dzięki wprowadzeniu przez Kim Ir Sena ideologii dżucze KRLD na nowo rozkwitła⁷.

Co więcej, jak wskazują autorzy *Ideologiczna ewolucja Korei Północnej*, Kim Dzong Il uważał siebie za kontynuatora idei swojego ojca i nigdy nie przypisywał sobie miana teoretyka ideologii dżucze. Dlatego m.in. ograniczył własny kult jednostki przy zachowaniu kultu ojca oraz pomimo poszanowania wprowadzonej przez Kim Ir Sena ideologii dżucze i zapewnieniu o jej nieomyślności wprowadził w życie doktrynę *songun*⁸, której był autorem i która dała początek militaryzacji państwa. W porównaniu do ideologii dżucze, która najwyżej stawiała partię, doktryna *songun* traktuje armię za podstawową siłę KRLD (Nawała, Pliszka, 2019, s. 71).

Mając na uwadze, iż jednym z głównych założeń ideologii dżucze jest samodzielność w obronie kraju, doktryna *songun* w ramach realizacji dżucze najwyższą rolę i status przypisuje Koreańskiej Armii Ludowej, która pomaga wprowadzić i utrzymać pokój na świecie oraz chroni samodzielność kraju i narodu od wpływów zachodnich (Weber, 2019a, s. 55).

Jak wskazuje w swoich rozważaniach N. Levi, zainicjowanie doktryny *songun* było konieczne po upadku państw bloku komunistycznego w celu uzasadnienia ideologicznej sukcesji władzy dynastii Kimów. Wiązało się to ze wzmocnieniem siły Koreańskiej Armii Ludowej dowodzonej przez Kim Dzong Ila, której nadano najwyższą rolę i status w polityce wewnętrznej i zagranicznej KRLD (Levi, 2016, s. 35).

Zdaniem autora monografii *Wpływ Ideologii Juche na politykę Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej*, jednym z głównych założeń doktryny *songun* było przekształcenie państwa w militarną potęgę. Umacniano jednocześnie proces modernizacji kraju oraz państwowej gospodarki, a to z kolei miało pomóc w budowie potęgi wojskowo-politycznej. Dzięki *songun* władze Korei Północnej miały realizować jeden z kluczowych filarów zaprezentowanych przez Kim Ir Sena w ideologii dżucze, jakim była nienaruszalność bezpieczeństwa, ustroju i granic (Weber, 2019b, s. 56).

W XXI wieku Kim Dzong Il kontynuował częściowo politykę otwartości oraz utrzymywał stosunki dyplomatyczne z innymi państwami. Jednak w stosunkach dyplomatycznych z USA nastąpiło ochłodzenie i zawieszenie wzajemnych rozmów. Po-

---

⁷ Zob. Kim, 1997. Wywiad udzielony partyjnej gazecie „Rodong Sinmun” i organowi rządu „Minju Josen” 5 września 97 roku.

⁸ *Songun* – doktryna polityczna, która w polityce wewnętrznej i zagranicznej KRLD najwyższą rolę i status nadawała Koreańskiej Armii Ludowej dowodzonej przez Kim Dzong Ila. W praktyce stanowiła ideologiczne uzasadnienie dla militaryzacji wszystkich aspektów życia obywateli oraz ideologiczne uzasadnienie dla sukcesji władzy dynastii Kimów, co z tym związane „twórczo” rozwijała doktrynę Dżucze.

mimo wielu spotkań przedstawicieli władz obu tych państw nie udało się ocieplić wzajemnych relacji (Kim, 2015, s. 93).

Ideologia dżucze w polityce zagranicznej Kim Dzong Una (2011-2019)

W grudniu 2011 roku po śmierci Kim Dzong Ila władzę w państwie przejął jego syn Kim Dzong Un. Głównym kierunkiem w polityce zagranicznej, na którym skupił się nowy przywódca KRLD było uniezależnienie się od wpływów Chińskiej Republiki Ludowej. Kim Dzong Un⁹ był świadomy, iż administracja publiczna w kraju przestawała być niezależna, ponieważ wpływały na nią Chiny, co zagrażało jego pozycji jako przywódcy KRLD. Dlatego ważnym stało się wykrycie i likwidacja każdego uczestnika życia publicznego, który mógł być powiązany z ChRL (Danielewski, 2017, s. 232).

Następnym krokiem było utworzenie w 2011 roku biura do spraw reform, którego zadaniem było sprawowanie kontroli nad gospodarką, w tym ograniczenie wpływów Koreańskiej Armii Ludowej. Powodem tych zmian było przejście z doktryny i polityki *songun* autorstwa Kim Dzong Ila do nowej ukierunkowanej na rozwój gospodarczy i program atomowy doktryny i polityki *byongjin* (Weber, 2019a, s. 41).

Doktryna *byungjin* (tzw. *byungjin noseon* – równoległe ścieżki) oznaczała politykę, w której równoległe z rozwojem ekonomicznym rozwijano prace nad potencjałem nuklearnym. Co więcej, zaprezentowana przez Kim Dzong Una doktryna miała uporać się z panującym w tych czasach kryzysem gospodarczym, w którym znajdowała się Korea Północna (Weber, 2019a, s. 40-41).

Głównymi celami w polityce zagranicznej Korei Północnej pod przywództwem Kim Dzong Una jest opieranie się na założeniach doktryny dżucze. Kluczowym jest również zachowanie panującego w KRLD systemu i reżimu, a co za tym idzie zapobieganie wpływom i nieuleganie naciskom ze strony innych państw oraz wzmocnienie i rozwój sektora gospodarczego, nie odwołując się do zagranicznych reformach. Dlatego do najważniejszych priorytetów obecnej polityki zagranicznej Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej zaliczyć należy: bezpieczeństwo państwa, rozwój gospodarki oraz uznanie Korei Północnej jako mocarstwa nuklearnego. W ich

---

⁹ Kim Dzong Un – urodzony 8 stycznia 1983 roku w Pjongjang, północnokoreański przywódca. Wnuk Kim Ir Sena oraz syn Kim Dzong Ila. W latach 1996-2000 odbywał edukację w Szwajcarii i Niemczech. W 2002 roku został studentem w wojskowym Uniwersytecie im. Kim Ir Sena, który ukończył w 2007 roku. Mianowany został następcą Kim Dzong Ila w 2009 roku, a rok później wypromowano go na czterogwiazdkowego generała oraz członka KC PPK, której to przewodniczącym został 9 maja 2016 roku.

urzeczywistnianiu władze posługują się następującymi metodami: odstraszeniem nuklearnym oraz kontynuacją działań dyplomatycznych ze Stanami Zjednoczonymi, Koreą Południową i Chińską Republiką Ludową (Pietrewicz, 2018).

W tej perspektywie Kim Dzong Un wykorzystuje rosnące napięcie pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Chinami. Przełamuje izolację, nie opowiadając się jednoznacznie w sprawie ustępstw odnośnie denuklearyzacji półwyspu koreańskiego. Działania te przyczynić się mają do zdobycia uznania KRLD jako mocarstwa nuklearnego, co jak wcześniej zostało wspomniane, wpisuje się w ramy głównych założeń obecnej polityki zagranicznej Korei Północnej (Pietrewicz, 2018).

Podsumowanie

Analizując wpływ ideologii dżucze na politykę zagraniczną dynastii Kimów, wskazuje się, że Kim Ir Sen i Kim Dzong Il przywiązywali dużą uwagę do jej realizacji zgodnie z zasadami dżucze, natomiast obecny przywódca Kim Dzong Un, pomimo poszanowania dla spuścizny pozostawionej mu przez wcześniejszych przywódców przy zachowaniu ich dorobku znacznie bardziej otwiera Koreę Północną na dialog międzynarodowy.

Kim Ir Sen, jako twórca dżucze nakreślił, iż głównym celem wprowadzania tej ideologii było utrzymanie północnokoreańskiego systemu i reżimu.

Natomiast jego syn Kim Dzong Il zapoczątkował zmiany ideologiczne poprzez przyjęcie doktryny politycznej *songun*, która uzasadniać miała „rodzinną sukcesję dynastii Kimów” oraz kontynuować realizację ideologii dżucze, w tym rozwinąć ją o nowe idee, nadając wysoki status i rolę Koreańskiej Armii Ludowej w polityce wewnętrznej i zagranicznej kraju.

Oznaczało to m.in. militaryzację wszystkich wymiarów życia społecznego mieszkańców Korei Północnej.

W latach 1995-1999 wskutek kryzysu gospodarczego wywołanego klęską głodu, przywódca, aby utrzymać się przy władzy, zmuszony był poprosić inne państwa o pomoc i częściowo otworzyć się na dialog międzynarodowy.

Z kolei Kim Dzong Un nadał nowy kierunek Korei Północnej, poprzez przyjętą ideologię *byungjin*, co oznacza, że kontynuuje ona dżucze, ale zaniechała *songun* na rzecz doktryny *byungjin*, której celem jest po pierwsze – prowadzić politykę, w której rozwój ekonomiczny będzie łączony z nuklearnym, po drugie – konsolidować władzę Kim Dzong Una i stawiać go na równi z dziadkiem i ojcem, po trzecie – prezentować północnokoreańską otwartość na dialog międzynarodowy. W praktyce KRLD postępuje tak samo, a *byungjin* realizuje dżucze, m.in. poprzez samodzielność w obronie kraju.

Bibliografia

- Benken, P. (2017). Ideologia dżucze w wybranych dokumentach polskiej dyplomacji z lat osiemdziesiątych z zasobu Archiwum Akt Nowych i Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej. *Komunizm. System. Ludzie. Dokumentacja*, nr 6.
- Danielewski, M. (2017). Priorytety polityki zagranicznej Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej i Republiki Korei. *Świat Idei i Polityki*, tom XVI.
- Encyklopedia PWN*. (2020). Kim Ir Sen. Pobrane z: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Kim-Ir-Sen;3922240.html>. [dostęp: 10.11.2020].
- Encyklopedia PWN*. (2020). Kult jednostki. Pobrane z: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/kult-jednostki;3928882.html>. [dostęp: 10.11.2020].
- Encyklopedia PWN*. (2020). Kim Dzong Il. Pobrane z: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Kim-Dzongil;3922236.html>. [dostęp: 10.11.2020].
- Husarski, R. (2016). Byungjin – kolejna fasada Pyongyangu. *Centrum Studiów Polska-Azja*. Pobrane z: <http://www.polska-azja.pl/roman-husarski-byungjin-kolejna-fasada-pyongyangu/>. [dostęp: 11.11.2020]
- Kim Dzong-il. (1997). *Wywiad udzielony partyjnej gazecie „Rodong Sinmun” i organowi rządu „Minju Joson” 5 września 1997 roku*.
- Kim Il-sung (1992-94)*. Pobrane z: <https://www.marxists.org/archive/kim-il-sung/autobio/index>. [dostęp: 12.11.2020].
- Kim, K. (2015). *Stosunki Polski z państwami Półwyspu Koreańskiego w latach 1948-2013*. Pobrane z: <https://depotuw.ceon.pl/bitstream/handle/item/1438/praca%20doktorska%20-%20Kyunam%20Kim.pdf?sequence=1>. [dostęp: 12.11.2020].
- Konstytucja Korei Północnej*.
- Levi, N. (2016). *Korea Północna zarys ewolucji systemu politycznego*. Warszawa: Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN.
- Nawała, P., Pliszka B. (2019). Ideologiczna ewolucja Korei Północnej. *Przegląd Geopolityczny*, nr 27.
- Pietrewicz, O. (2018). Założenia i główne kierunki polityki zagranicznej Korei Północnej. *Biuletyn PISM*, 148(1721). Pobrane z: https://www.pism.pl/publikacje/Za_o_enia_i_g_wne_kierunki_polityki_zagranicznej_Korei_P_nocnej. [dostęp: 10.11.2020].
- Rekść, A. (2009). Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna – totalitaryzm w wydaniu Dżucze. *Przegląd Naukowy Disputatio*, tom VIII.
- Turek, A. (2016). Najdziwniejsze zwierzęta narodowe świata. *Business Insider*. Pobra-

ne z: <https://businessinsider.com.pl/lifestyle/zwierzeta-w-symbolach-narodowych-roznych-krajow/61s09y1> .

Weber, K. (2019). Realizacja doktryny Bjongjin – Przemiany Gospodarcze w Korei Północnej podczas rządów Kim Jong-una. *Mysł Ekonomiczna i Polityczna*, nr 2.

Weber, K. (2019). Wpływ Ideologii Juche na politykę Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej. *Przegląd Geopolityczny*, nr 27.

Wróblewski, D. (2019). Ideologie dżucze jako element silnie oddziałujący na społeczeństwo w Korei Północnej. W: A. Dubicki, M. Reksć., A. Sepkowski (red.), *W kręgu wyobrażeń zbiorowych. Polityka, władza, społeczeństwo (ss. 293-306)*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Pobrane z: <http://dx.doi.org/10.18778/8088-950-7.17>. [dostęp: 11.11.2020].